

L'ESQUELLA DE LA TORRETTA

BARCELONA, 4 D'AGOST DE 1911

Núm. 1701 ——— ANY XXXIII

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·L·STRAT

10 cèntims ——— Atrassats: 20

L'estiueig del nostre batlle.

Josep M.ª Vallès y Ribot

El dilluns al vespre, la trista pregunta corria per Barcelona:

—No sabeu qui es mort?

Y en els passeigs, en els carrers, en els cafès, en els centres polítics y en els llocs de reunió, se produïa una sorpresa dolorosa quan se feia saber que'l qui acabava de morir era en Vallès y Ribot.

En Vallès y Ribot, dels polítics catalans d'ara, era el més conegut, el de més història, el més popular. Tothom el coneixia, tothom l'havia sentit parlar en els actes polítics. Y en mitg de les divisions, de les renúncies y dels insults de la política, ell era objecte d'una respectuosa estimació.

Era en Vallès un polític de la generació setembrina, y havia sigut dels pocs que, malgrat els atzars y daltabairos de la política espanyola, han conservat el culte a les seves idees y han viscut una vida honrada de treball assidu y d'abnegada propaganda. Comensà la seva actuació pública essent federal, y servant la vella bandera federalista la mort l'ha sorprès traïdament en el cim del Tibidabo. Pel seu talent, per la seva eloqüència, per l'influència extraordinària que durant molts anys exercí en el nostre poble, hauria pogut posar preu, treure profit, com tants altres, de la política. Però ell feu tot lo contrari: no fou per ell la política una font d'ingressos, un art de fer-se una posició y de guanyar diners, sinó un sagnia seguida al seu modest peculí, una perdua continua d'hores y de dies, una causa de freqüents disgustos. La conseqüència y l'abnegació d'en Vallès foren les seves més eminents qualitats.

En els darrers temps, les seves energies físiques y cerebrals havien entrat en un període d'evident decadència. La seva fesomia era la d'un home emmalaltit; caminava arrossegant els peus y ab el cap cot. Els seus discursos ja no eren els d'abans. Els seus ademans ora-

toris s'havien fet feixucs, la seva veu s'havia tornat opaca y els paragrafs havien perdut la vibrant forsa d'altres dies. Y en Vallès no era encara molt vell. Sens dubte la malaltia minava de mesos ensà el seu organisme.

Dos amors capdals tingué en Vallès en política: l'amor al federalisme republicà y l'amor a Catalunya. La síntesis de democràcia y catalanisme que donà lloc primer al Nacionalisme republicà y després a l'Unió Federal Nacionalista Republicana tenia ja de sempre una encarnació viva en la persona de l'il·lustre mort. Era un català y un demòcrata de cor. Y sempre estava disposat a lluitar, a treballar, a sacrificar-se per les seves idees.

Catalunya ha perdut un fill eminent que sempre l'havia respectada y estimada. L'Unió Federal perd, no sols el seu President, sinó un dels seus majors prestigis. Que les virtuts cíviques dels homes com en Vallès, que'ls seus exemples d'abnegació, de constància y d'entusiasme serveixin d'exemple a les joves generacions de la patria nostra.

□ □ ————— □ □

45° al sol, 38° a l'ombra
y 10° a cà l'adroguer

—Quina xafogor!

Heus aquí la frase del dia... y de la nit; frase d'escas ingeni y de migrada originalitat, que, no obstant, s'ha fet molt de moda, quasi reglamentària, al topar-se cara a cara dos barcelonins.

—Guardi's de la calor!—doncs, vaig exclamar, al despedirme, l'altra tarda, del meu simpàtic veí, l'adroguer del cantó de més amunt.

—Això vostè!—me va respondre.—En aquesta botiga rai, no'ns podem queixar de la temperatura.

—Com que no?... Si s'hi couen ous!

—Potser sí; però deixi's d'històries: termòmetres canten. Mentre els de can Corrons y els de cà l'Olió marquen 45° al sol y 38° a l'ombra el meu no'n marca sinó 10°.

—No pot ser.

—Sí, home, sí; li dic que sí.

—Déu anar malament.

—Y cah ha d'anar malament!

—Per forsa.

—Tan be anés el tramvia de La Rabassada.

—Vol dir?

—Entri... guaiti... fassi el favor...

En efecte, a pesar de la calor asfixiant que's deixava sentir en la botigueta, el termòmetre del meu amic, el simpàtic veí adroguer, marcava 10°. Y no era que l'aparató estés espatllat, ni era culpa de la columna de suc del canonet, que en aquestes canícules rigoroses se tornen paral·líctiques de tan poc funcionar. Res d'això. Tot seguit vaig descobrir la martingala. Era que'l tal termòmetre estava aplicat a la nevera, a la caixa del gel ont el benemerit botiguer té les ampelles a refrescar.

De modo que, davant d'aquell irònic «Reaumur», tothom hauria dit que'ns trobàvem en un pic de Ribas o en la més ombrívola y frescal de les salzeredes, quan en realitat lo que marcava era la temperatura dels sifons, de les gaseoses y de les cerveses que hi havia en fresc.

Alèshores vaig comprendre que'l meu simpàtic veí adro-

guer té més talent del que sembla a primera vista. Es dels homes que han esguerrat la carrera. Ell no ha nascut pera venedor de comestibles; ell hauria servit pera filosof y pera conductor de pobles. Ell sab que un veinat es una humanitat en petit y que la pobre humanitat viu sols d'ilusions; que en aquet món l'apariencia de les coses es el tot, y saber això, pera un amo de *colmado*, es un *colmo* de sabiduria.

Al comprovar que jo li havia descobert la trampa frigorífica, l'home, per això, no's va desconcertar.

—Deixi's d'histories,— me deia.

—Hi ha molta gent que sent el fred o la calor que'ls marca el termòmetre: són els mateixos que pensen ab el cervell del *Bru-sí*, y els mateixos que, pera saber si estan enfebrats, tot el dia van ab el tubet sota l'aixel·la. Per això jo als meus parroquians els obsequio ab un termòmetre tendenciós ab tendència a la gebrada.

—Quina calor! exclamen, al veure que'l mercuri arriba a 45° al sol y a 38° a l'ombra. Y's planyen, y criden, y reneguen, sens reflexionar les aventatges que a molts, una canícula insuportable els reportaria. Als pobres sobre tot, ¿no imagina vostè els immensos beneficis que una calor intensa y un sol abrusador podria proporcionarlos?.. Els infelissos no veuen que si arribessim als 60° podrien fer bullir l'olla per pocs quartos, y que quan els vindria de gust una costelleta a la brasa, no haurien de fer sinó arrencarsela del torax respectiu.

—Vaia un gust! An aquet preu val més menjar musclos, ara que estem a la lluna d'esser plens!..

Y l'apreciable *ultramarino* seguia, ab més *calor* que mai:

—¿Que vol dir que no fora una cosa magnífica, per lo abracadabrant, poder abolir aquell ditxo tan comú y tan espanyol de «lo més calent es l'aigüera», que avui s'aplica a moltes famílies que no tenen la sort de ser parentes de cap regidor?

Calor!... Ditxosa calor!... A l'ilustre botiguer el fan parlar les gaseoses y les cerveses. La seva paraula no es sincera.

A nosaltres no'ns ilusionen els deu graus de cà l'adroguer. Únicament ens atempera y ens posa una mica a to el sapiguer que hi ha molts milions de sers tan persones com nosaltres que sofreixen els mateixos o pitjors efectes caniculars, ab la diferencia de que potser no'n parlen tant com nosaltres.

Mal de molts consol de ximples, sí. Però jo, la veritat,

cada vegada que lleigeixo que a Màlaga el termòmetre marca 53°, que a Madrid s'hi asfixien y que a Nova-York s'hi rosseixen, a l'atruavesar modestament el Pla de la Boqueria...

sembla que'ls pulmons s'aixampen y se respira mejor.

Per això comprenc que cada noticia d'insolació que arriba a Barcelona, pera'ls seus veïns val tant com una alenada d'aire fresc, com un buf de marinada, o com un *turró-del-Vaticà* de can «Pren y fuig».

FRA NOI

FENT PROJECTES

—Y doncs, que no't van provar be, l'any passat, les aigües de Caldes?

—Ane mi, sí; era an aquest, an el Lillí, que no li probaven.

a menos. Entre la ciencia y el tant-se-me'n-dona de la gent, de tal manera li han tallat les ales y les ungles, que, avui, si alguna vegada mata a algú, potser, ben averiguades les coses, trobariem que'l mort, més que vensut per les males arts del còlera, ha baixat a la tomba

por respeto á la santa tradición,

El còlera

Sentiria moltíssim donar un disgust als lectors, però, si efectivament n'hi ha algun que, per les seves conveniencies particulars, confia en la vinguda del còlera, me prenc la llibertat de dirli que quedarà malament.

Com totes les demés coses d'aquesta divertida vall de llàgrimes, el terrible *huesped del Ganges* ha vingut molt

L'ARBRE PARLA

- Bon home, ¿voleu fer el favor, demà, de portar-mela fresca?

com els peixos ignocents que's deixaven menjar per la ballena d'en Bartrina.

¡Pobre còlera!... ¡Qui l'ha vist y qui el veu!... Abans, presentarse ell en una població y contemplar l'endemà a la porta del cementiri aquell cartell que diu: *Quedan despachadas todas las localidades*, era tot hu. ¿Mitja dotzena de morts? ¿Vinticinç? ¿Cinquanta?... ¡Cà!... Les víctimes del terrible *huesped* havien de comptarse per centenars. Ni s'hi avenia a treballar a la menuda.

¿Per una ximpleria de quatre o sis difunts hauria sortit del cor de l'Assia, sufrint les molesties de la travessia y aguantant les malediccions de dos o trescents pobles?... Per xò feia feina. Ja que havia vingut, volia que s'hi conegués.

Avui... Ja deuen llegirho en els periodics que donen compte de la labor efectuada diàriament pel viatger del Ganges. A tal poble, dos casos; a tal altre, tres; aquí, quatre; allà, un y mitg... Es dir, una miseria, un padró d'ignominia pera tota epidemia que s'estimi y tingui cabal concepte de la seva dignitat.

—Doncs—dirà el lector—si el còlera es una cosa tan poc temible, ¿còm es que aquí hi ha tanta gent que'n parla a totes hores y que fins arriba a anunciar, ab veritable tremolor, la seva pròxima arribada?

¡Ai, amic meu!... ¿S'oblida vostè dels «interessos creats» y de la manera com ells pesen en la balansa dels aconteixements?

Seria una puerilitat negarho. Tots els que parlen del còlera ab el rostre serio y l'esperit concentrat, es perquè ab la seva vinguda pensen guanyarhi alguna cosa.

Vostè y jo, que, al cap y al fi, anant tot molt malament, no podem fer més que morirnos, ¿per què hem de pensarhi en si el *huesped* vindrà o no vindrà?

Però els constructors d'aparatos de desinfecció, els comerciants de cloruro de cals y sublimat corrosiu, els fabricants de tatxes y sarrells pera l'adorno de caixes fúnebres, els cotxeros especialistes en el servei de cementiris, ¿còm vol vostè que no's mirin la cosa ab interès y, per allò de que «l'home sempre tendeix a creure lo que li convé», no creguin que la visita del còlera es poc menos que segura?

Apart d'això, totes les persones que llegeixen una mica y coneixen les curioses observacions que sobre la materia han vingut fentse en aquets darrers anys, saben que l'epidemia colèrica, com sol succeir ab les lleis d'Espanya, està neutralisada per moltes excepcions.

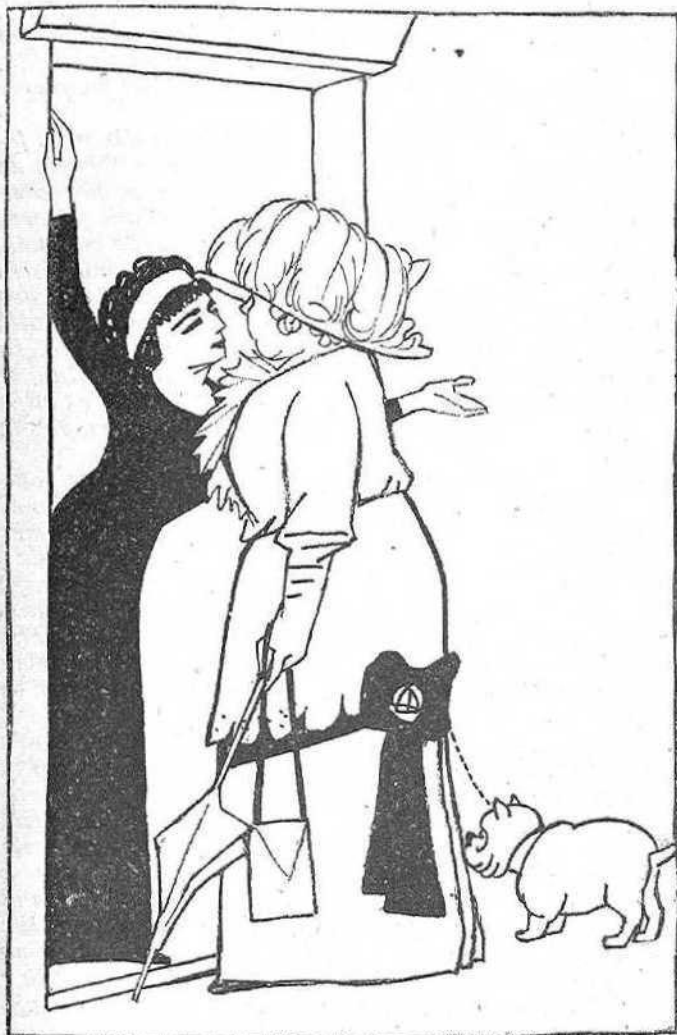
Recordo haver llegit que en una població aont el còlera s'hi estigué tres mesos com a cal sogre, cap dels obrers de les fàbriques de productes químics el va agafar.

En un'altra localitat s'observà que havien quedat lliures de l'epidemia tots els que manipulaven articles de goma y materies ensofrades.

Més tard va ferse el descobriment de que tampoc els fumadors tenien res que temer del microbi coleric.

Y, poc-a-poc, varen anarse agregant a la llista dels assegurats contra els efectes del còlera els que beuen conyac, els que fabriquen botons, els que treballen el ferro, els que barnissen mobles, els paletes, els pintors y els marmolistes.

Y com que, a Barcelona, tots els habitants, o són marmolistes, o pintors, o paletes, o barnissen mobles, o fabriquen botons, o treballen el ferro, o beuen conyac, o fumen, o manipulen articles de goma, o tracten ab materies ensofrades, o remenen productes químics, resulta que si el còlera vingués, ¿ab qui podria agafarse, l'infelís, topantse com se toparia ab una legió de gent perfectament immunisada per la seva professió o per les seves costums?...

ESTABLIMENTS DE NECESSITAT

—Que'm sabria dir, noia, si hi ha algun retret per aquí aprop?
—No senyora, no n'hi ha cap..., però allà al cantó trobarà una xacolateria.

Per xò es que jo, ab tot el respecte sigui dit, m'atreveixo a riurem'n de l'assot del Ganges.

Y fins, si massa m'apuren, diré que la mala fama de que gosa no es, potser, tan merescuda com se vol suposar.

Que alguns cops mata... Cert que sí.

Però, més morts fan els aeroplans y els automobils... y per ara no sé que cap Junta de Sanitat s'hagi ocupat mai d'ells pera res.

A. MARCH

Hores mortes

Daus y vi.

La morenta flama de la llumanera,
crepitant incerta; s'ha mitg apagat,
y creix altra volta y ondulant s'anima,
fent ballar les ombres damunt l'enllosat.

Vora de la taula corcada y greixosa
surgeixen espectres entre boira y fum;

VENTILACIÓ ECONÒMICA

—Desenganyi's, pubilla, pera ferse passar la calor no hi ha com donarse aire ab un vals ben re-rinxolat.

la densa penombra que'ls mitg envolcalla
no deixa que'ls toqui la claror del llum.

¿Són homes? Be ho semblen, el fum de les pipes,
boi trasant per l'aire semicercles blaus,
llurs veus rogallloses, ben clar ho demostren,
tot dringant, els vasos; tot saltant, els daus.

¡Que'n diuen de coses els daus quan rodolen!
¡Còm parlen els vasos, sadolls d'esperit!
Ressò d'hores mortes, d'amistats perdudes,
visió d'algun dia, records... d'una nit!

Prò'ls homes no ho senten; febreros s'agiten
y juguen y beuen y el cor no'ls diu prou:
entant que la flama de la llumanera,
crepitant incerta, s'ha apagat de nou.

Dos d'ells (els més joves) s'aixequen de sobte,
s'esguarden rabiosos ab ulls plens de sang,
s'agafen, rodolen, ses ungles esqueixen
y en ses carns s'aferren com potes de cranc.

—Es meva, ben meva! —diu l'un.—Eixa dona
jamai en tos brassos podras ofegà!
—Es meva, ben meva! —diu l'altre.—Jo't juro
que abans que esser teva ton cor saltarà!...

Prò'ls brassos cedeixen; s'aixequen y beuen,
y... juguen y s'miren ab esguard de llop;

iquimeres que esclaten, y tan sols ofega
l'instant que separa d'un glop l'altre glop!

La morenta flama de la llumanera,
crepitant encara, de nou s'ha animat,
y aprés llengoteja, s'encén y s'apaga,
fent ballar les ombres damunt l'enllosat.

Del cor d'un rellotge s'escapen les hores;
per l'espai se gronxen semicercles blaus,
y dringuen els vasos, y, ab resó macabre,
damunt de la taula rodolen els daus.

AGUSTÍ ESCLASANS FOLCH

ESTIUEJANT

Estem en el mes dels envelats. Quan més apreta la calor, y més el ballador té de suar, més floreixen els envelats.

Sembla que l'hivern ha de ser propici a agafar la balladora, y—salta per aquí y gira per allà—entrar en reacció calorífera, pera combatre el temperament tot combatent la temperatura, però no es aixís, y bon tros se'n falta: el ballador no vol reaccionar: vol suar; el ball no es una dutxa. El ball, si no es suat, no serveix. Es com anar en bicicleta: si el que arriba no esbufega, es senyal que no té cap merit.

Hi ha qui diu que'l ballar ha canviat molt. El ball de socis d'aquell temps era un rodament y un trasbalsarse, que s'havia de ser molt soci pera aguantarlo fins a la fi.

Volta que volta damunt la catifa, el que arribava al cap-d'avall el podien fer president o soci honorari de l'envelat. El ballar era ballar, era cumplir, era posar a prova les forces y la resistència muscular, tant del masele com de l'altra. Dels que aguantaven aquell trasbals, ell, ja podia servir al rei, y ella podia servir al servidor; ni l'un atacant a l'enemic, ni l'altra deixantse atacar, havien de temer la feblesa. Els que havien ballat tres dies, ja podien anar allà ont volguessin.

Això era abans, pel sistema antic, però avui el ballar no es ballar. Sia la pulga o el garrotín, sia la moda que'ns ve de fora o la reflexió dels de dintre, sia que en el ram del progrés fins els balladors s'espavilen, l'esvalotament s'ha acabat. Veieu, avui en els envelats el repòs ab que's balla, el gronzament, la parsimonia en el moure's, el compte en no descompassarse, y me'n donareu la raó. Hi ha soci agafant la socia, que abans no ha girat la cama y ha gronzat tot lo gronzadís, ab aquella rotació d'anques del sistema giratori, y aquell no sé què, a més de la gracia, ja s'es a la mitja part que ells tot just són al comensament. Avui se

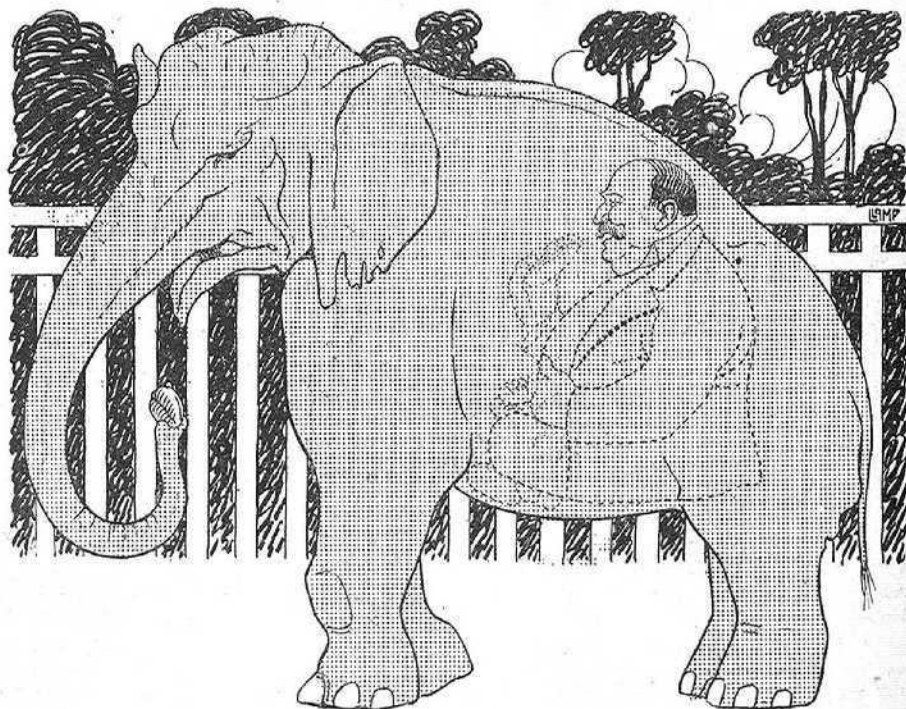
balla ab tant sossego que fins poden ballar els malalts. Un soci convalescent, del tifus o de l'escarlantina, pot aguantar tot el programa en sense que li portin caldo. Un coix pot seguir la cobla, y un trencat pot polquejar sense eixirli la trencadura.

No es poc diferent haver d'empendre aquells xotis foguejats,—que'l corneti, pera cargolar be, els havia de tocar en dejú—ab les machichas d'avui en dia, que semblen gronzaments d'hamaca; aquells obligats de fiscorn, que si els escapava una nota ja no la trobaven mai més, comparats ab els musics d'ara, que sembla que pastin guayaba; o aquells llancers ab cadena, ab els d'ara, que són de leontina! Allò era suar y això es fer mitja. D'allò en sortien matrimonis y d'això amistaments; allò era tenir una dòna al bras y això altre tenirla a la falda; el que ballava allavors, ballava, y el que balla avui es altra cosa: es fer dibuixos ab el cos tenint per complis la parella.

Com se veu, doncs, l'envelat d'avui no es un esvalotament, com abans. Se balla menos y's paeix millor; no es de treball intensiu, es de les vuit hores de calma, o, més ben dit: es més noucentista. El progrés es el progrés y ab l'avensament d'avui al ritme substitueix la rima, y s'arrimen més y's cansen menos; però als que tenim resabís romàntics que'ns venen d'aquell maleit vuitcents, tan esvalotat com inepte, creiem que si a l'entrar en un envelat no s'hi sent flaire de cansament, l'envelat no es humà: es una olla.

Se suava, es clar, però per això es el ball, y per això's balla al ple de l'estiu. Allavors, quan s'havia acabat la festa major del poble, el que tenia balladora y s'hi arribava a casar, podia dir que havia guanyat la que havia de ser la seva dòna ab la suor del seu front; y avui no la guanya: avui se la fa seva.

¿Havem de combatre aquet sistema els que tenim la missió pública de l'educació de les masses? Jamai! Els temps no s'aturen y els balladors encara menos. Si no volen mourers d'una flor de les pintades a la catifa y gronzarhi allí tot el sant vespre, ab tal que no ofenguin la ètica estan en el seu dret: per això són socis.

L'AVI Y ELS RAIGS X

—No sé, m sembla que dec tenir algun mal menjador, perquè, com més m'atipo, menos m'engreixo...

EL BANY DEL NOI

— Però ¿per què plores, tonto?
— Es que tinc por dels peixos...
— V no, home... Mira, veus, aquells senyors
se'ls han menjat tots.

*Ja que l'home té de ballar, que balli com vulgui, si
ella hi ve be. Per això van morir per la llibertat tants
veterans que encara viuen.*

XARAU

APROPOSIT DEL TEATRE CATALÀ

L'exemple del Teatre Nacional de Boemia

Per desgracia, la qüestió de la crisi del Teatre Català segueix essent un tema d'actualitat. La crisi persisteix y s'accentua, y no's veu per enlloc el remei segur.

Al nostre entendre, tot el mal vé de la feblesa del sentiment patriòtic del nostre poble. Si aquí hi hagués un patrio-

tisme ardent, capàs d'imposarse als egoismes, tindriem un esplendí Teatre Català y no'ns mancaria cap altre de les institucions nacionals que tot poble ha de posseir. Apropòsit d'això ens sembla interessant y estimulant l'explicar alguns detalls respecte al Teatre Nacional de Boemia.

Feia molts anys que'ls boemis o txecs, impulsats per la renaixensa nacionalista, desitjaven ab viu anhel construir un Teatre Nacional. Per fi poderen comensar el projecte, y en 1868 se posà la primera pedra de l'edifici. L'inauguració, que resultà una gran festa, se celebrà el dia 11 de Juny de 1881, quan encara no estaven del tot acabades les obres, y's donaren dotze representacions seguides. Dos mesos després s'hi calà foc y quedà destruït per complet. Y heusaquí que aquell sinistre donà lloc a un esplendí esclat del sentiment nacional. S'obrí una subscripció pera reconstruir el *Narodni Divadlo* (Teatre Nacional) y en poques hores se recullí una suma d'un milió de florins. Ab activitat febril se bastí el nou edifici, molt superior al cremat; y en mitg d'una alegria immensa en tot el país, l'inauguració del nou teatre s'efectuà el dia 18 de Novembre de 1883. Calgué organitzar trens especials en tota la Boemia pera dur a Praga als qui volien assistir a les primeres representacions; tres trens setmanals per cada regió resultaren insuficients; el telegraf estava agavellat per les demandes de localitats; els txecs expatriats a l'Amèrica noliejaren un vaixell pera assistir a les funcions teatrals, y foren rebuts en la terra patria ab entusiasme frenètic. Aviat adquirí el teatre txec una importància considerable; el seu repertori se nodrí tant d'obres d'autors nacionals com d'obres estrangeres, la traducció de les quals es feta ab exquisida cura. «Desde'l dia de l'inauguració d'aqueix bell edifici—diu un escriptor—la nació y la llengua txeques, en tant que nació y llengua de cultura moderna, tenen un lloc en el concert europeu de les lletres y de les arts.» El Teatre Nacional no trigà gaire a resultar petit pera'l públic que hi acudia, y fa tres anys se'n fundà a Praga un de nou.

Miri's en aquet mirall la nostra gent. Quan tindrem aquí aqueix entusiasme, aqueixa abnegació, aqueixa lliberalitat?

WIFRED

Quin mal han fet?

Entre l'element femení del partit radical hi ha aquets dies un enrenou de mil dimonis.

Com els diaris han dit, les *Dames rojes*,—creades per en Jiménez Moya—les *Dames radicals* y les *Dames benèfiques*,—tot un joc de dames que donarà més joc del que molts se pensen—totes aquestes *dames* de la fauna lerrouxista han sigut expulsades de la *Casa del Pueblo* en termes que fan ben poc honor a la cavallerositat dels mascles del partit.

Tan seria ha anat la cosa, que no sols se'ls ha privat l'entrada a la *Casa* en qualitat d'associades, sinó que'l despidó ha anat acompanyat d'un *úrase ordenando su disolución*, lo que es tant com dir que se'ls ha donat, públicament, una puntada de peu a la part de darrera de les faldilles.

¿Quin delicté han comès les *Dames rojes*, les *Dames radicals* y les *Dames benèfiques* pera que d'un modo tan despectiu tinguin de veure's tractades?

No ho sab ningú.

El fet es que les *Juntas Municipal y de la Casa del Pueblo* han motivat, ab el seu acord, tota una serie de xafareries y comentaris pera tots els gustos y condicions.

Hi ha qui censura fortament la disposició dels mangonejadors de la *Catedral* del partit, assegurant que si tan ofensivament s'ha tractat a les *Dames*, se deu en primer terme

a la circumstància de que en cap de les tres agrupacions abundin les cares passadores. Altres diuen que en Lerroux ha fet divisa seva l'adagi que prescriu *una dona y un Deu*.

En fi, aneu a saber!

Lo que no admet dubte es la forma grossera y violenta ab que han sigut desauiciades. Apropòsit d'això, me deia l'altre dia un significat lerrouxista:

—Pel modo com han sigut despedides, creuria qualsevol que's tracta dels regidors, més aviat que d'unes agrupacions de senyores...

JUST

Y quina mala carona
està posant el meu fill!
Ja l'han vist quatre o cinc metges,
y que no'n poguem sortir!

Vina, xicot; no t'espantis
y escolta be lo que't dic:
Demà, així que apunti el dia,
anirem al bosc dels pins.

Enfilarem la dressera;
¿sabs aquell tros tan bonic,
entremig de farigoles
y fonolls y romanins?

Si les forces te manquessin,
no temis pas pel dalit,
que jo't duré a mes espatlles...
Dolsa càrrega ets per' mi!

Ja veuras quina ganeta
quan arribarem al cim!
Allà cercarem una ombra
per' descansar del camí.

Desseguida, apa, la llenya
y un foc ben alt y ben viu!...
Tot fent la gran costellada,
allà't veurà el doctor Pi.

Que no basta una visita?
N'hi farem deu, si es precis.
El doctor Pi fa miracles.
Sabessis la fe que hi tinc!

MAYET

«Teló avall» s'hauria de titular, en aquesta època canicular, la nostra secció especial. No passa res en el món teatral barceloní, y lo poc que passa es tan mancat d'interès com l'argument de *Les flames*; així es que l'encarregat de les noves artístiques se troba tots aquets dies en un *grave Garcia aprieto*, que diu en Bonavia.

Els dramas, les comedies y els sainets s'han de buscar avui en la columna de «Sucesos» dels diaris locals. En efecte, passen cada vaudeville y cada melodrama, durant les vintiquatre hores del dia en l'espai que's comprèn entre l'«Astillero» y «La Rabassada», la «Mina» y «Cà l'Anguilero»!... «Que'ls ous de gallina, ab motiu de les noves alarmants sobre'l còlera, han suferit

una puja extraordinària...» Volen un assumpte més dramàtic y més teatral que aquet?... «Que'l gran Emilianò ha estat deu dies a Montserrat...» Hi ha cap quadro d'en Vilanova tan graciós ni cap de fer riure tant?... «Que'ls carlins y els altres se les han tornades a espinyar a la porta de la presó...» Volen un drama simbolic més intrigador que aquet?... «Que la colecció zoològica del Park s'ha enriquit ab una pantera...» Vetaquí una bonica informació de circ... Y, en cambi, en els escenaris de Talia, què?... «Que'ls coristes d'Euterpe van donar un escullit concert matinal, havent tingut que repetir-se, entre altres composicions, el *Cant del Pirineu* d'en Rafart y la *Marxa de «Tannhauser»*; que al «Bosque», entre excelents números de varietés, ha debutat ab gran èxit el ventriloquo Sanz, que, segons diuen, es una veritable notabilitat; que al «Tivoli» ahir varen donar per primer cop *Amor zingaro*, opereta d'en Franz Lehar, de quin succés no'n podem avensar res encara; y que al «Lírico» s'ha representat ab bona acceptació *Les barraques*... Ja veuen si es poca cosa pera una capital tan animada (700 mil ànimes) com Barcelona.

Y ja que no'n podem entretenir en aqueixes discretes manifestacions d'art, passem a donar compte de la única estrena de la setmana.

La única estrena de la setmana ha sigut *El traje dels municipals*, una cosa lleugera, de bastant color; una tela de *kaki* que no'n atrevim a posar en tela de judici... Apuntem el fet per la transcendència, però sense ferhi comentaris. Els nostres municipals han inaugurat el seu traje d'estiu. Ja era hora! Si's descuiden una mica més els nostres guardies se'ns torren per les cantonades. El «505» d'en Fontova ja estava decandit y a punt d'insolarse.

El traje dels municipals, com a pessa d'indumentaria, resulta poc elegant; una portera que té una filla pantalonera ens ho va assegurar; poc elegant y, ademés, poc seriós. Els dona escassa gravetat. y això de la gravetat, pera un membre autoritari, es el tot.

Sense'l sabre, als municipals d'estiu els pendrien per inspectors del tramvia de Sant Andreu... y *Extensiones*. Ab el sabre, encara no fan prou respecte.

Y, pobres municipals, estaran ben arreglats que per culpa del sastre no fassin tropa ni a les criatures!

L. L. L.

PESSIGOLLES FINES.—Ab aquet titol acaba de sortir a llum un llibre de 80 planes, decorat ab vinyetes còmiques y lluint una intencionada coberta en colors. Consten en el volum una infinitat d'anècdotes salades y acudits picants sobre les dones y l'amor; ditxaraxos, diàlegs ràpids y lleugers, estirabots, sortides de tò, pensaments d'homes cèlebres, xistos espigolats entre'ls millors dels més populars humoristes estrangers; tot enginyós, tot picaresc, el llibre sembla tot ell un discreteig galant entre personatges de la Cort d'un Lluís qualsevol, d'aquells Lluïsos que's van distingir tant per ser molt amics de les senyores amables. *Pessigolles fines* es una encertada recopilació d'un grapat d'acudits que valien la pena de ser estotjats en un tomet y que han d'amenisar per força una tertulia de gent alegre; es una obra d'estiu, propia pera viatge; literatura lleugera que no té altra pretensió que la de divertir una estona, encara que entre broma y broma y al costat de gracies purament filles de l'ingeni s'hi trobin idees y pensaments transcendents, com aquets que tenim el gust de transcriure:

«Trobariem moltes dones que, tot y sentir temptacions d'enganyar al marit, no ho fan... per no complaure'l.»

«Els solterons que, a ses velleses, pensen en casarse són com els cassadors furtius que, a l'acabarse'l temps de la cassa, s'decideixen a pendre la llicència.»

«Els homes y les dones, al comensarse a estimar, se parlen en vers, durant la lluna de mel en prosa poètica, y als dos anys de casats... en signos.»

«Els marits que, al parlar de la propia diuen la meua meitat, quasi sempre tenen raó de dirho; perquè són moltes les dones que són propies... a mitges.»

METEOROLOGIA MUNICIPAL

—Veuen? Això es l'entrada de Casa la Ciutat... Aquí, en aquesta pissarra, hi senyalen el temps.
—Y a dintre?
—A dintre el perden.

«No hi ha cap dona que, al llegir «T'estimo ab tota l'ànima» no estigui convençada de que'l qui li ho diu l'estima també ab tot el cos.»

«L'humanitat té uns contrasentits tan grans com aquest: Sent admiració pels homes públics y menyspreu per les dones públiques.»

«Un enamorat es, respecte a un amant, lo que un soldat en temps de pau a un altre en temps de guerra.»

«Són menes les dones que's diuen Tecla, que les que's deixen tocar.»

«Diuen que l'amor es cego. Potser sí, però es un cego tan espavilat que, a les fosques, es quan hi veu més.»

«Quina es la flor que prefereixen les dones?... La flor... de l'edat.»

«En amor, el primer pas es el que costa més y, no obstant, es l'únic que's dona completament de franc.»

«El pudor y l'amor fan com els peixos: l'un se menja a l'altre.»

«Les dones, com més perdudes, menos costen de trobar.»

«Quan dues dones conversen, es un diàleg. Quan una dona parla ab el seu marit, sempre es un monòleg.»

«Per sorda que sigui una dona, quan se li parla d'arracades ab brillants, es tota orelles.»

«Hi ha dona que, perquè s'entén ab un magistrat, ja's pensa ser amiga de la Justícia.»

«El matrimoni es com el tramvia; tan gran es el número dels que volen entrarhi com el dels que volen sortirne.»

«Moltes solteres creuen que'ls casats estan, a tothora, fent festes a la dona. Això es com imaginar-se que, a la guerra, els soldats estan sempre apuntant ab el fusell.»

En resum, *Pessigolles fines* es un llibre que, per l'alegria que respira, està cridat a tenir un gran èxit entre la joventut y entre les persones madures de caràcter jovial. Sobre tot en aquets temps calamitosos de suades, y mitings, y còleres, y qüestions marroquines, un aixerit volum aixís, ple de gracia y de frescor, resulta un tónic de meravellosos efectes.

Gàstine dos ralets, y creguin que no se'n penediran.

SEPT SCIENCIES

Estiuencia

Parlarem de la calor?

De l'amenaça d'una pesta?

Són els temes d'actualitat; corren fa una pila de dies per les planes dels diaris, que donen, com a novetat sorprenent, els tòpics de tots els estius, y ja ab prou feines si ofereixen abdues materies una petita nota d'interès.

L'època de la calor ha tingut enguany un nou aspecte als ulls d'alguns dels nostres periodistes, que han descobert que en aquets dies de pesanta xafogor va a la Barceloneta una gentada immensa pera banyarse. Això, més vell que la fundació d'aquella

CURIOSITATS BARCELONINES

Un cafè, servit per lindas camareras...

CALORÍFERES

—Què hi vol, pera comensar? una tasseta de caldò?
—Sí, ben espès, ben espès..., que sigui quasi gelatina.

barriada, ho ignoraven no pocs dels redactors dels diaris barcelonins, que en materia d'excursions no havien anat més enllà de les Rambles, segons s'han cuidat de feros veure.

La revelació no manca d'importància. Per havernos sigut feta cal felicitar coralment al senyor Foronda, a la reconeguda magnanimitat del qual se deu el que comensin els nostres *chicos* a donar-se compte de que en el món hi ha més espai del que s'enclou entre les parets tristes y destenyides de les seves redaccions.

Els amos dels balnearis de la Barceloneta acostumen, a l'arribar l'estiu, a obsequiar als dependents de l'Andònia ab una serie de banys gratuïts, a condició de que'ls banyistes tramviaris se presentin en els establiments vestits ab l'uniforme del seu carrec. Els amos dels balnearis tenen a la seva mà el promoure entre nosaltres una gran obra de regeneració espiritual. Que'l *carnet* de l'Associació de la premsa serveixi pera ficarse al mar sense pagar, com serveix pera pujar al tramvia.

Y si volen els deus que a través dels anys s'acostumin els nostres periodistes al contacte de l'aigua ab la facilitat que han deixat d'anar a peu, be podrem els barcelonins absoldre a l'Andònia de les seves culpes, en gracia a l'obra d'higiene periodística completa.

Que si l'Institut..., que si l'Academia..., que'l Patronat..., que'l Colegi...

Res més a propòsit pera matar l'estona que aquestes baralles dels nostres metges, baralles que serveixen pera treure's mutuament a la vergonya les seves passions personals, les seves vanitats y el seu amor propi.

Fa temps que'l còlera ens amenassa, que truca a les portes de casa sense que's decideixi a entrar.

A pesar de la calor exagerada d'aquest estiu sense aire y sense plujes, l'estat sanitari de la població no ha adquirit, que sapiguem, els caràcters de gravetat alarmant que en iguals mesos de l'any altres vegades ha assolit.

¿Serà, potser, perquè necessiten els nostres metges de tota la seva atenció, les seves energies y el seu saber, pera bregar en la plassa pública?

¿Qui ho sab?

Bo serà recordar en Molière quan deia que en tant els metges dissenteixen els malalts resten segurs...

BOY

—Diuen dels pobres!... Y com els envejo ara, jo, an els que no mengen calent!...

ESQUELLOTS

JA no tenim Exposició Internacional d'Art.

El diumenge, ab una conferencia de don Hermenegildo Giner de los Ríos, va tancar-se aquest poc afortunat certamen, del qual ha sigut més el soroll que les nous y que en resum no ha servit més que pera ocasionar un grapat de conflictes y donar lloc a que, ab la capa de l'Art, uns quants senyors s'hagin embutxacat una pila de pessetes.

La conferencia del senyor Giner, hermosa flor brotada en el desert de l'Exposició, ha sigut una de les poques notes agradables que en el Palau de Belles Arts han lluit durant aquets tres darrers mesos.

El simpatic catedratic del nostre Institut parlà, de la manera que ell sab ferho, de l'Art y de l'influencia que les seves manifestacions tenen en la cultura pública, y va ser fortament aplaudit, fins quan declarà que les obres artístiques són sempre, sempre, mereixedores de respecte, y que, sigui la que sigui la seva significació, jamai, baix cap pretext, deuen ser destruïdes. Si entre l'auditori, numerosíssim per cert, hi havia algun *joven bárbaro*, poca gracia degué ferli l'oportuna indirecta de l'ecuanim conferenciant.

**

Així ha acabat la trompetejada VI Exposició Internacional, de la qual ab raó pot dir-se que si es cert que no ha viscut gaire be, ha tingut en cambi una mort dolça y tranquila.

La mà discreta del senyor Giner de los Ríos ha sapigut tancarli els ulls ab carinyosa pietat.

□

LA meitat dels regidors són fòra.

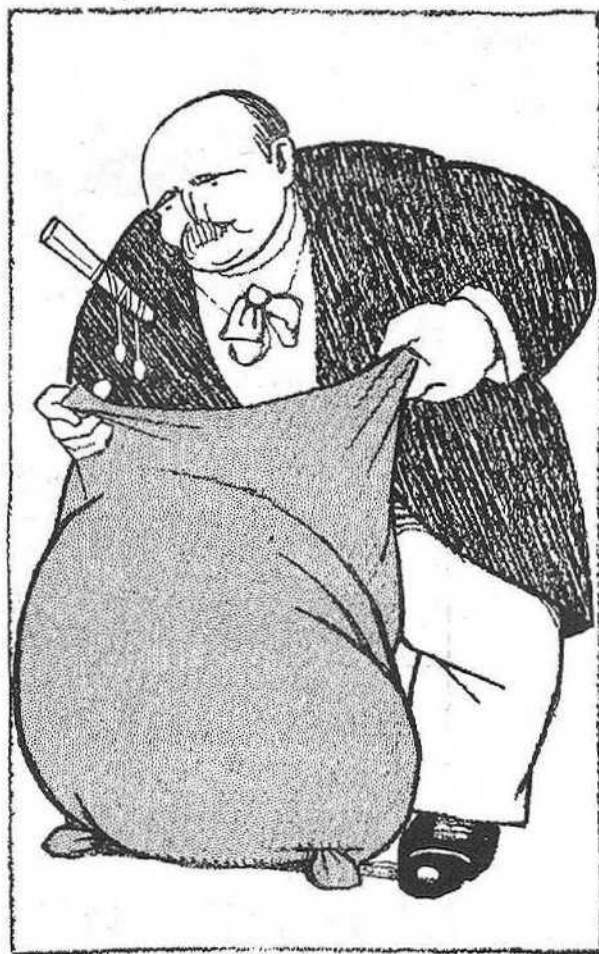
No'ns sembla mal.

La llàstima es que l'altra meitat encara siguin aquí.

□

EN vista de que la darrera funció teatral a benefici dels empleats tramviaris va ser un exit, en Foronda ja'n prepara una altra.

Ara està organisant una representació de *Don Juan Tenorio*.

AFORÍSTICA POPULAR

«No's pot dir blat que no sigui al sac...

La funció tindrà lloc per Tots-Sants, y avui ja té contractada la comparsa per fer l'escena de les calaveres, que, segons diuen, li sortirà molt barata...

Com que seran les víctimes del tramvia!

□

UN dia d'aquets entrarà al port de Barcelona l'esquadra anglesa del Mediterrani.

Fixinshi be, cavallers.

En vigílies d'una guerra europea de la qual encara's desconeixen els protagonistes, l'esquadra anglesa del Mediterrani ens fa una visita... de compliment.

Val la pena de que *mediterraniem* sobre les conseqüències!

□

Y encara hi haurà qui digui que'ls revolucionaris portuguesos no tenen bon cor!

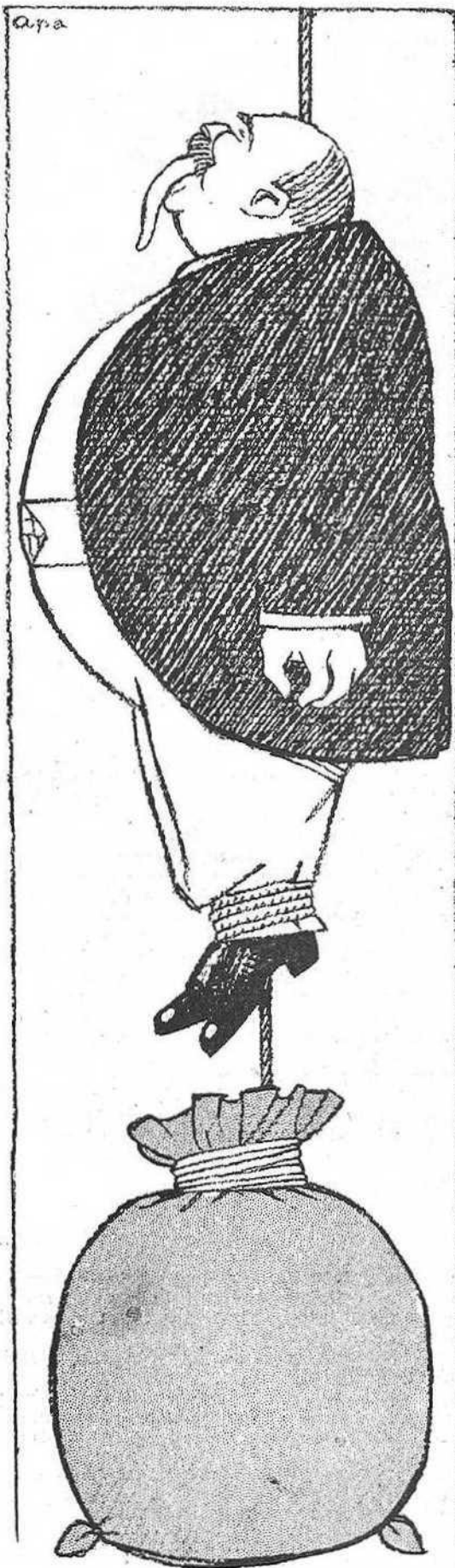
El cas que anem a referir demostra fins aont arriben la seva sensibilitat y el seu altruisme.

En una població, no de les menys importants, de la jove república hi ha una iglesia qual principal adorno es una imatge de Sant Sebastià, ab tot el cos, com es de reglament, ple de fletxes.

Va ocórrerseli un dia a l'arcalde anar a visitar el temple, y, haventse fixat en l'imatge en qüestió, l'endemà pogueren observar els feligresos, atònits, una novetat extraordinària.

Sant Sebastià ocupava, com de costum, el seu lloc en l'iglesia, però les fletxes, les fletxes crudels, li havien sigut arrencades d'ordre de l'autoritat municipal, pel motiu que explicava al públic un cartell col·locat als peus del sant, y que simplement deia aixís:

¡Cese o sufrimento!

... Y, encara, ben lligat.

¿No es el fet, per la seva grandiosa senzillesa, digne de ser esbombat per tota la superfície de la terra?...

**

Falta sols advertir dues coses:
Que les fletxes eren d'or, y que desde aquell dia ningú sab aont paren.

□

RESPIREM!

El *Bombita* no's retira.

Careixen en absolut de fonament les notícies que sobre aquest gravíssim assumpte han vingut circulant durant tota la setmana. Quin pes ens hem tret de sobre!

Perquè ¿què hauria sigut de nosaltres si, a més del conflicte del Marroc y amenassats com estem de tenir el còlera, pera acabar d'arreglar el gran torero se la *cuerta*?

No; el *Bombita* no's retira.

Els que efectivament se retiren són uns quants mestres d'estudi que fa mesos que no cobren.

□

A la plassa dels Josepets (ara de Lesseps) hi ha uns veïns molt animats y divertits.

Per xò ara són molts els vespres que ho celebren ab la gran ballaruga.

En Lerroux, que és el major contribuïent de la barriada, el primer dia ja va treure el nas a la plassa.

—Ja la ballem!—va dir-li el municipal de punt, que està constantment a les seves ordres.

Y don Lacandro's degué creure que... *ja hi tornavem a ser...* y va tocar pirandó desseguida.

□

UN que viu molt atrassat de notícies.

El senyor Lladó y Vallès—aixís va dirho en la sessió de l'altre dijous—tem que'l Saturn Park devori el prestigi del Municipi.

¡Sí que la ballaria magre, el pobre Saturn, si's refiés de semblant tall!...

¿Es possible que'l senyor Lladó no sàpiga que'l prestigi municipal no pot devorarlo ningú, per la raó poderosíssima de que ja fa temps que'ls regidors se l'han acabat tot?

□

AB el títol d'*Ideal Room*, va inaugurarse l'altre dilluns al carrer del Comte de l'Asalto, número 10, un Restaurant-bar instalat ab moltíssima elegancia y proveït de totes les comoditats que'l public busca en aquesta classe d'establiments.

Impossibilitats, per falta de temps, d'assistir a l'inauguració, a la qual siguerem invitats, desitgem al nou Restaurant llarga vida y molta parroquia...

Y poca trencadissa de pisa y cristall.

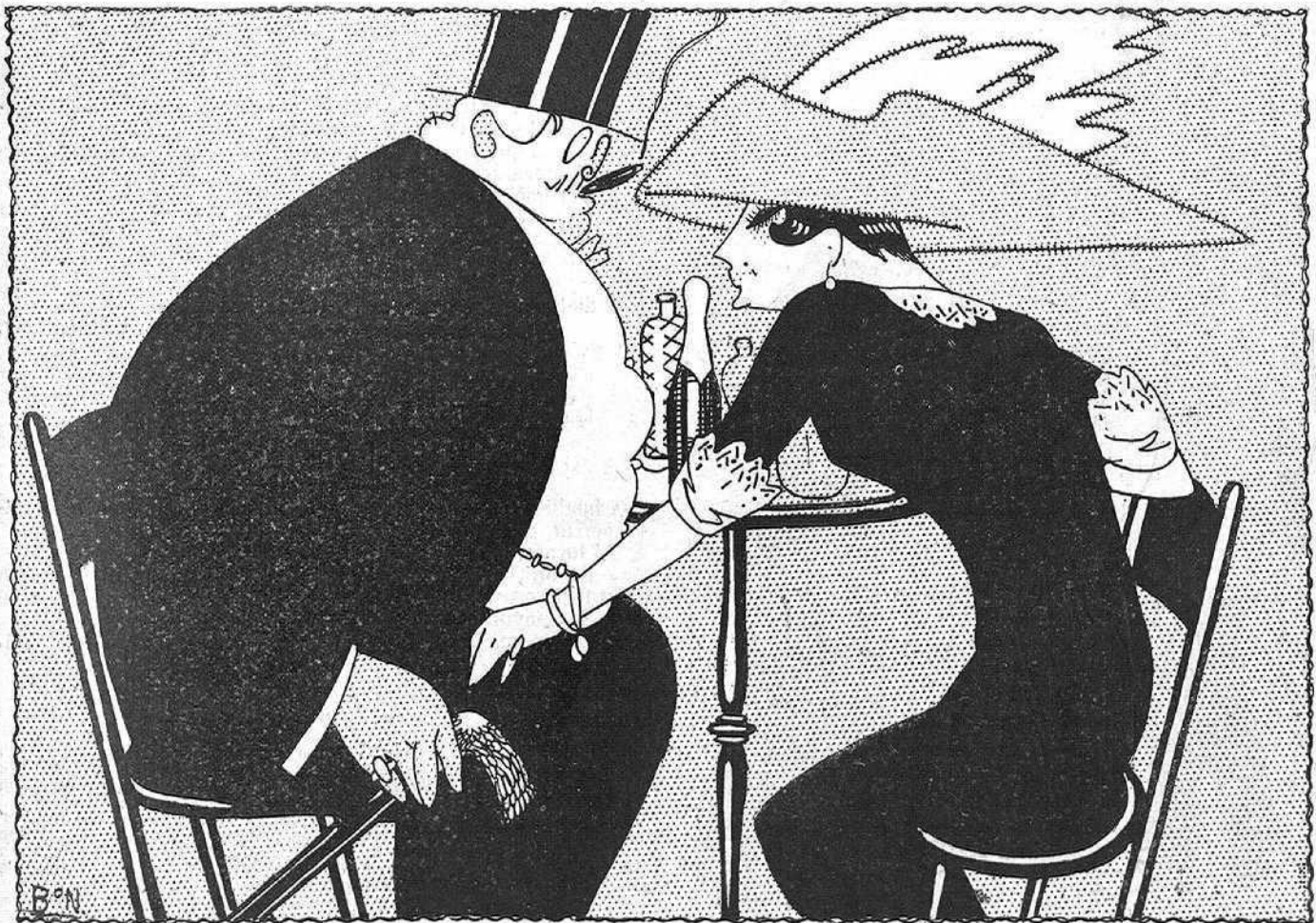
□

EN el seu apacible niuet de Constansa, aont, anys hà, vegetava tranquilament, acaba de morir en Joan M. Schleyer.

¿Qui era en Joan Schleyer, pregunten?...

¡Ah, desmemoriats!...

¿Ja no's recorden del sabí que ara fa uns trenta anys va tras-

LA PRIMERA ENTREVISTA

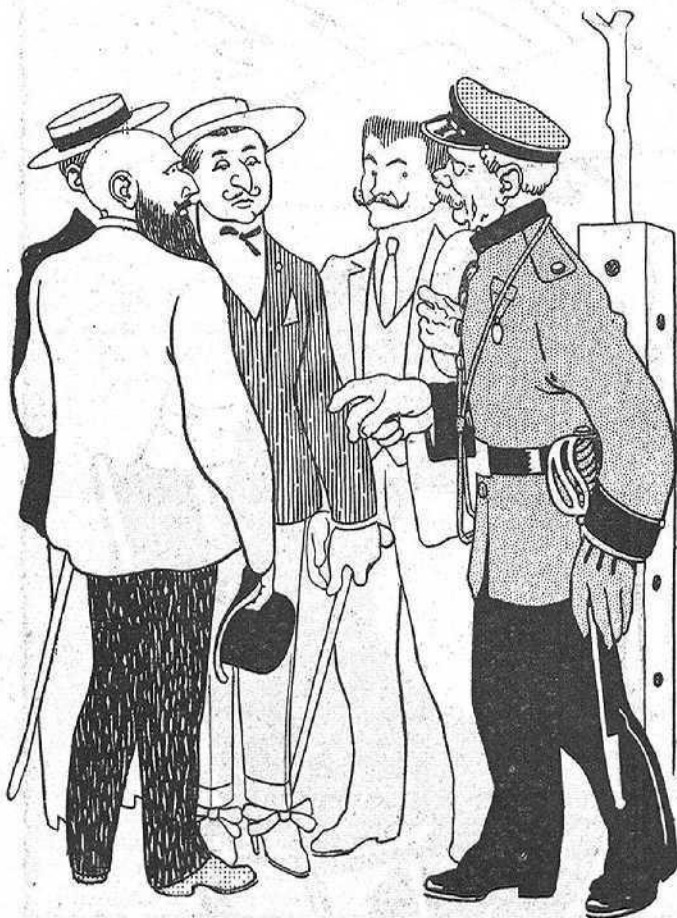
—El teu anunci diu que ets una *señorita que necesita protección...* Aquesta protecció ¿en quina forma la voldries?

—En bitllets, en plata..., m'es igual.

NEGOCI EN PORTA

—Diu que va tanta gent al mar... Jo també hi aniré, però espero que arribi l'esquadra anglesa.

ORDRES SEVERES

—Apa, apa..., disolverse!... que el Alcalde ha prohibit los puestos de melones en la vía pública!...

tornar el món ab el *volapük*, un idioma universal que, segons el seu inventor, havia de produir, en un tancar y obrir d'ulls, l'unificació de totes les llengües de la terra?...

El *volapük* tingué un moment de celebritat, y aquí a Barcelona varen ser a milers els que s'allistaren en les files del nou idioma.

Però... *sic transit gloria mundi*. Mentre el gramatic de Constansa, embriagat per l'exit, s'adorm sobre'ls seus llorers, apareix el doctor Zamenhoff y llensa l'*esperanto* a la voracitat universal. L'estrella del *volapük* s'eclipsa, brilla esplendorosa la nova creació del sabi polac, y els *volapükistes* d'ahir saltan entusiasmat al vert camp *esperantista*. El *volapük* era ja una cosa pretèrita, esbravada, morta.

De totes maneres, M. Schleyer mereix un record, y en *poco kaj amo* li dediquem aquest en les nostres modestes columnes.

□

EL Sant Pare ha suprimit la major part de festes del calendari. Fora dels diumenges, no més n'ha deixat set de precepte.

Nosaltres sempre ho hem dit:

Aquet Pio X no serviria pas per col·laborador d'en Canalejas ni de cap polític espanyol.

Es poc festiu!

□

ELS nois que formen les colonies escolars del nostre Ajuntament ja's troben als seus respectius punts de destí; els uns a Cardedeu, els altres a San Feliu, els altres a Banyoles...

Si aquets tendres infants fossin veritablement anèmics, escrofílics, debils y magriscolis, els diríem que celebrarem que s'hi posin ben grassos.

Però com que la majoria són criatures sanes y robustes, parentes o amigues dels regidors, per això no els podem desitjar sinó tot lo contrari.

Fem vots, doncs, pera que se'ls abaixi el greix.

□

Lo més gravement important de la canícula actual es que l'aigua de les fonts públiques comença a escassejar.

—Ara sí que podem donar l'adeu a la calor!—deia un taberner a l'enterarse'n.

—Per què?

—Per què, si s'acaba l'aigua, estarem ben frescos!

□

UN diàleg pels voltants de «La Rabassada».

— Escolta, Pere... Com que ets l'amic meu més estimat, per això m'atreveixo a demanarte vint duros.

—Doncs, mira, precisament jo volia dirte...

—¿Què?

—Que jo t'estimo el doble de lo que m'estimes tu a mi.

□

LA familia Garriguell, havent anat a passar tres dies a Montserrat, va deixar el servei a Barcelona.

Al tornar, la mestressa s'encara ab la cambrera.

—Escolti, noia: ¿que ha tingut alguna visita mentres havem sigut fora?

—Sí, senyora. Va venir a veure'm una tia.

—Doncs, miri, la seva tia devia deixar-se la pipa allà al sofà.

PETIT CORREU

La Junta Permanent organitzadora del *Congrés de les Arts del Llibre* que'l vinent mes de Setembre se celebrarà a Barcelona obre un *Concurs* pera obtenir un projecte de sello que serveixi al mateix temps que de distintiu dels congressistes, pera autorisar els documents del futur *Congrés*.

El projecte que'l Jurat consideri acceptable serà premiat ab *cent pesse'tes*. Les condicions a que'ls concursants hauran de subjectarse els seran donades en la Secretaria de la Junta, —Clarís, 73, baixos— aont deuran també ser enviats, abans de les 8 del vespre del 15 del present Agost, els projectes que aspirin a l'esmentat premi.

Antoni López, editor — Rambla del Milg, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

PESSIGOLLES FINES

ANECDOTES SALADES Y ACUDITS PICANTS SOBRE LES DONES Y L'AMOR

PREU: DOS RALETS

COLECCIÓN DIAMANTE (edición López)

TOMOS PUBLICADOS

1. R. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie.	31. M. Matos (Corzuelo). Aleluyas finas!	56. Francisco Alcántara. Córdoba.	85. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
2. — Doloras, 2.ª serie.	32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).	57. Joaquín Dicenta. Cosas mías.	86. A. Pestana (Cañel). Cuentos.
3. — Humoradas y cantares.	33. A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.	58. López Silva. De rompe y rasga.	87. Angel Guerra. Al sol.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie	34. — — — — —	59. Antonio Zozaya. Instantáneas.	88. T. Dostolevsky. Alma infantil.
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie	35. José Estremera. Fábulas.	60. J. Zahonero. Cuentecillos al aire	89. E. de Amicls. Aire y Luz.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie	36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas	61. L. Taboada. Colección de tipos.	90. L. Garola de Giner. Valentina.
7. — Colón, poema.	37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.	62. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.	91. E. de Amicls. Manchas de color.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.	38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.	63. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.	92. Voltaire. Zadig y Micromegas.
9. — Drama Universal, poema, segundo tomo.	39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.	64. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.	93. M. Ugarte. Mujeres de París.
10. — El Licenciado Torralba.	40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.	65. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador.	94. — — — — —
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie	41. Jacinto Laballa. Novelas intimas.	66. Vital Aza. Pamplinas.	95. Obras menores de Cervantes.
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie	42. — — — — —	67. A. Peña y Goñi. Río revuelto.	96. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras.
13. E. Pérez Escribá. Fortuna.	43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.	68. E. Gómez Carrillo. Tristes Idiomas.	97. Voltaire. Cándido.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz	44. F. Pi y Margall. Diálogos y artículos.	69. Nicolás Estévez. Calandracas.	98. Goethe. Las amarguras del joven Werther.
15. F. Urrecha. Siguiendo al muerto	45. Charles de Bernard. La caza de los amantes.	70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.	99. J. Benavente. Teatro rápido.
16. A. Pérez Nieve. Los humildes.	46. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.	71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.	100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
17. S. Rueda. El gusano de luz.	47. R. Altamira. Novelitas y cuentos	72. J. M. Bartrina. Versos y prosa.	101. J. León Pagano. La balada de los sueños.
18. S. Delgado. Lluvia menuda.	48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.	73. F. Barado. En la brecha.	102. A. Guerra. Polvo del camino.
19. O. Frontaura. Gente de Madrid.	49. R. Soriano. Por esos mundos...	74. Luis Taboada. Notas alegres.	103. Camilo Castello Branco. Maria Moisés.
20. Miguel Meigosa. Un viaje a los infiernos.	50. L. Taboada. Perfiles cómicos.	75. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta.	104. Graella Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.	51. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.	76. A. Zozaya. De carne y hueso.	105. Antología taurina.
22. J. M. Matheu. [Rataplan]	52. J. Ortega Munilla. Fifina.	77. X. de Montepín. Muerto de amor	106. Manuel Carrtero. La espuma de Venus.
23. T. Guerrero. Gritos del alma.	53. F. Salazar. Algo de todo.	78. Conde León Tolstói. Venid a mí...	107. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.	54. Mariano de Cavia. Cuentos en guerrilla.	79. A. Calderón. A punta de pluma.	108. Eça de Queiroz. La nodriza.
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.	55. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.	80. Enrique Murguer. Elena.	109. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.		81. Luis Taboada. Siga la broma.	110. M. Sarmiento. Así.
27. J. López Silva. Migajas.		82. L. G. de Giner. La Samaritana.	111. Felipe Trigo. A todo honor.
28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos		83. Cyrano de Bergerac. Viaje a la luna.	112. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París.
29. E. Pardo Bazán. Arco iris, cuentos.		84. E. Antonio Flores. [Huérfana]	
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.			

Precio de cada tomo, 2 reales

EL TOCADOR IDEAL

FORMULARIO PRÁCTICO DE

BELLEZA Y SALUD

500 FÓRMULAS PROBADAS

UN TOMO, PTAS. 2

LO QUE DEBEN COMER Y BEBER LOS ENFERMOS

GUÍA PRÁCTICA PARA LA ELECCIÓN Y EMPLEO DE LOS ALIMENTOS Y BEBIDAS

PESETAS 2

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebirà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravís si no's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

SIRENES PÁLIDES

Cada matí, a les deu, van a Sant Jaume;
cada tarda, a les sis, a «Sant Miquel»...
Allí per' netejarshi la conciencia
y aquí per' netejarshi lo demés.